

Energia może pochodzić m.in. z paliw kopalnych (ropa, gaz), zasobów jądrowych czy ze źródeł odnawialnych (woda, wiatr). Dotąd najbardziej eksploatowane są zasoby ropy – jej udział w rodzajach wykorzystywanej energii stanowi 42%. Taki stan rzeczy przyczynia się do drastycznie szybkiego wykorzystania naturalnych źródeł paliw, wzrostu ich cen oraz do poważnych problemów środowiskowych.

Z danych Eurostatu - unijnego Urzędu Statystycznego - wynika, że głównym odbiorcą energii są gospodarstwa domowe (41%), ale wykorzystanie energii w transporcie jest niewiele mniejsze (31%). Najbardziej uniwersalnym środkiem transportu jest samochód. Pozwala przemieszczać się nawet na bardzo długich dystansach i docierać zazwyczaj bardzo blisko celu podróży. Obecnie blisko 70% wszystkich podróży w Europie odbywa się samochodem. Zatem jeśli europejska zależność od paliw płynnych nie zmieni się, to zdolność do swobodnego podróżowania zostanie poważnie zagrożona, a przede wszystkim negatywnie wpłynie to na poziom cen, bilans handlowy Unii Europejskiej i konkurencyjność całej europejskiej gospodarki.

Nadmierne korzystanie z samochodów poważnie zagraża środowisku naturalnemu. Powoduje znaczny wzrost ilości gazów cieplarnianych w atmosferze, a co za tym idzie, niebezpieczne podwyższenie temperatury na ziemi, topnienie lodowców i podniesienie poziomu wód w morzach i oceanach. Według danych z 2007 r. transport emitował ponad 28% dwutlenku węgla (główny po parze wodnej składnik gazów cieplarnianych), a aż 71% tej ilości wytwarzane było przez transport drogowy.

Konsekwencje nadmiernego wykorzystania transportu samochodowego muszą ponosić m.in. miasta i ich mieszkańcy. Transport samochodowy przyczynia się do

znacznego wzrostu natężenia ruchu, a bardzo często do jego przeciążenia, niestabilności, mniejszej prędkości, zatłoczenia (kongestii) i braku przewidywalności czasu podróży. Miejski transport odpowiada za ok. 25% emisji dwutlenku węgla i blisko 70% wypadków drogowych w europejskich miastach.

W marcu 2010 r., w ramach strategii „Europa 2020” przyjętej dla państw Unii Europejskiej, przedstawiono wśród najważniejszych założeń rozwoju trzy cele energetyczne (określane jako 20-20-20), tj.: obniżenie emisji gazów cieplarnianych o 20% (w stosunku do roku 1990), zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii do 20%, zwiększenie efektywności energetycznej o 20%. W „Energetycznej mapie drogowej 2050” zobowiązano się m.in. do obniżenia emisji gazów cieplarnianych o 80-95% do roku 2050 (w stosunku do roku 1990), co oznacza praktycznie bezemisyjną produkcję energii. Zadania dla transportu precyzuje z kolei Biała Księga UE z 2011 r. W dokumencie zwrócono uwagę na fakt, że transport jest znaczącym i wciąż rosnącym źródłem gazów cieplarnianych. Ich emisja w transporcie musi spaść do 2050 r. o co najmniej 60% (względem 1990 r.).

Odpowiedzią na poważny problem, jakim jest obecnie stały rozwój transportu, a z którym zmierzyć się muszą wszyscy Europejczycy, jest zrównoważony rozwój i zrównoważona mobilność. Zrównoważony rozwój to taki proces zmian społecznych, środowiskowych i gospodarczych, który przebiega bez szkody dla środowiska i pozwala równoważyć zyski oraz koszty rozwoju, uwzględniając przy tym potrzeby przyszłych pokoleń. Zrównoważona mobilność (często nazywana po prostu zrównoważonym transportem) to mobilność opierająca się na zasadach zrównoważonego rozwoju. Należy do niej dążyć m.in. poprzez: korzystanie z transportu zbiorowego, zarządzanie przestrzenią parkingową i mobilnością rodzin, popularyzację ruchu pieszego i rowerowego, zrównoważone planowanie przestrzenne i projektowanie ulic, czy wreszcie działania marketingowe i promocję „zrównoważonych” i świadomych zachowań oraz nawyków transportowych. Wszystkie te działania szczegółowo prezentuje publikacja pt. „Mobilność zrównoważona – podręcznik dla praktyków opracowany na podstawie materiałów szkoleniowych projektu Transport Learning”.

Projekt Transport Learning zakończył się w ubiegłym roku. Był skierowany do rozwijających się europejskich państw i regionów. Jego zadaniem było przekazanie podstaw wiedzy o zrównoważonych strategiach i działaniach w zakresie transportu miejskiego, służących osiągnięciu miejskich celów rozwojowych. Projekt Transport Learning współfinansowała Unia Europejska w ramach programu Inteligentna Energia dla Europy.

W realizację projektu Transport Learning zaangażowanych było 15 partnerów (uczelnie, konsultanci mobilności, agencje energetyczne i jedna gmina) z 13 krajów (Austria, Bułgaria, Niemcy, Grecja, Węgry, Włochy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania i Wielka Brytania). Ze strony polskiej uczestniczył Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa. Na stronach internetowych BIP krakowskiego magistratu jest dostępna i do pobrania publikacja „Mobilność

Podręcznik zrównoważonej mobilności

Utworzono: piątek, 14, marzec 2014 09:47 AS

zrównoważona – podręcznik dla praktyków opracowany na podstawie materiałów szkoleniowych projektu Transport Learning” (broshura PDF - 17 Mb, 67 stron; <http://www.bip.krakow.pl/zalaczniki/dokumenty/n/114344/karta>).